

به نام آن که جان را فکرت آموخت
دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی اصفهان
دانشکده پرستاری و مامایی

گروه آموزشی روانپرستاری طرح درس بالینی (Course plan)

عنوان درس: کارآموزی اختلالات روانی کودکان و نوجوانان
نوع و تعداد واحد: کارآموزی، 1 واحد
شماره درس: 513534
دروس پیش نیاز: دروس سلامت روان و بیماری های روان
فراگیران (رشته، مقطع، ترم): ترم 3 کارشناسی ارشد روانپرستاری نیمسال تحصیلی: اول 1405-1406
زمان کارآموزی: طبق تقویم آموزشی گروه
محل کارآموزی: بخش های روانپزشکی کودکان بیمارستان امین
مسئول درس: دکتر لهراسبی
شماره تماس: 37927907

مکان و زمان حضور در دفتر کار: دانشکده پرستاری و مامایی - طبقه اول - شماره اتاق 152 روزهای سه شنبه ساعت 4-2
Email: Flohrasebi@nm.mui.ac.ir

اساتید درس: دکتر لهراسبی

شرح درس:

این کارآموزی با هدف ارتقای سطح صلاحیت های بالینی دانشجویان در زمینه ارزیابی جامع روان پرستاری، تشخیص افتراقی و مداخلات مبتنی بر شواهد برای اختلالات عصبی-تحویلی، رفتاری و هیجانی دوران کودکی و نوجوانی طراحی شده است. دانشجویان ضمن مواجهه مستقیم با موارد بالینی در محیط های درمانی (بستری و سرپایی)، مهارت های خود را در مصاحبه تشخیصی با کودک و خانواده، کاربرد ابزارهای سنجش استاندارد، مدیریت بحران های رفتاری و آموزش روانی به والدین و مربیان توسعه می دهند. این دوره با تأکید بر رویکرد تیمی، فرهنگ محوری، اخلاق حرفه ای و مشارکت فعال خانواده، دانشجویان را برای ایفای نقش تخصصی در پیشگیری، درمان و توانبخشی اختلالات روانی کودکان و نوجوانان آماده می سازد.

هدف کلی:

هدف کلی این کارآموزی، ارتقای سطح صلاحیت بالینی دانشجویان کارشناسی ارشد روان پرستاری در ارائه مراقبت های جامع، مبتنی بر شواهد و خانواده محور به کودکان و نوجوانان مبتلا به اختلالات روانی است، به گونه ای که دانشجویان بتوانند با به کارگیری دانش نظری، مهارت های ارزیابی روان پرستاری، تشخیص افتراقی، برنامه ریزی مداخلات درمانی-توانبخشی و مدیریت بحران، نقش مؤثر و

تخصصی خود را در تیم درمان ایفا نمایند و ضمن توجه به اصول اخلاق حرفه‌ای، تنوع فرهنگی و مشارکت فعال خانواده، زمینه را برای بهبود پیامدهای بالینی و کیفیت زندگی این گروه آسیب‌پذیر فراهم آورند.

اهداف رفتاری:

در راستای دستیابی به شایستگی‌های مراقبتی، اهداف رفتاری این کارآموزی در پنج حوزه صلاحیتی زیر تدوین می‌شود:

۱. نگرش‌ها و باورها: دانشجو باید نسبت به کودکان و نوجوانان مبتلا به اختلالات روانی و خانواده‌های آن‌ها رویکردی همدلانه، همراه با شفقت و احترام به کرامت انسانی داشته باشد و همواره تعهد خود را نسبت به ایمنی، بهزیستی و منافع عالی بیمار در اولویت قرار دهد.

۲. حرفه‌ای‌گرایی: دانشجو موظف است در تمام تعاملات بالینی، رفتار اخلاقی مبتنی بر منشور حقوق بیمار را رعایت نموده، به مسئولیت‌های قانونی حرفه پرستاری آگاه بوده و استانداردهای حرفه‌ای و کدهای اخلاقی را در مراقبت از کودک و نوجوان به‌طور کامل پایبند باشد.

۳. مهارت‌های ارتباطی و بین‌فردی: دانشجو باید توانایی برقراری ارتباط مؤثر و متناسب با سطح رشدی کودک و نوجوان را داشته باشد و همچنین بتواند با خانواده، پرستاران همکار، پزشکان و سایر اعضای تیم درمان به‌صورت حرفه‌ای و مشارکتی تعامل نماید.

۴. عملکرد مبتنی بر شواهد: دانشجو ملزم است با جستجوی نظام‌مند و مطالعه مقالات علمی جدید و معتبر مرتبط با مراقبت از اختلالات روانی کودکان و نوجوانان، مداخلات خود را بر اساس آخرین یافته‌های پژوهشی و دستورالعمل‌های بالینی به‌روز طراحی و اجرا نماید.

۵. رهبری و مدیریت: دانشجو باید توانایی رهبری گروه مراقبتی، هماهنگی بین اعضای تیم، مدیریت مؤثر منابع موجود در محیط بالینی و اولویت‌بندی مراقبت‌ها را در راستای ارائه خدمات کارآمد و ایمن به بیماران و خانواده‌های آن‌ها کسب نماید.

شیوه کارآموزی:

شیوه اجرایی این کارآموزی به‌صورت تلفیقی از فعالیت‌های بالینی مستقیم، کارگاه‌های مهارتی و جلسات بازخورد گروهی طراحی شده است. دانشجویان در بخش‌های روانپزشکی کودک و نوجوان (بستری و سرپایی) به‌صورت دوره‌ای حضور یافته و تحت نظارت مستقیم عضو هیئت علمی، در فرآیند ارزیابی اولیه، مصاحبه تشخیصی، تدوین برنامه مراقبتی و اجرای مداخلات روان‌پرستاری مشارکت فعال دارند. هر هفته جلسات کیس‌کانفرانس با حضور دانشجویان برگزار می‌شود که در آن موارد بالینی واقعی با رویکرد حل مسئله و بحث گروهی تحلیل می‌شود. همچنین کارگاه‌های عملی در زمینه مصاحبه بالینی با کودک و خانواده، کار با ابزارهای سنجش استاندارد، مدیریت بحران‌های رفتاری و آموزش روانی به والدین به‌صورت منظم برگزار می‌گردد. دانشجویان موظف به تهیه گزارش جامع از موارد تحت مراقبت خود، ارائه ژورنال کلاب از مقالات جدید مرتبط با موضوعات بالینی و شرکت در جلسات گزارش صبحگاهی و راندهای تیمی می‌باشند. ارزشیابی دانشجویان به‌صورت مستمر و بر اساس

چک‌لیست‌های عملکرد بالینی، کیفیت گزارش‌های نوشتاری، مشارکت فعال در جلسات گروهی و همچنین آزمون عملی پایان دوره انجام می‌شود.

نحوه ارزشیابی دانشجو و نمره مربوط به هر ارزشیابی:

نمره	روش‌های پیشنهادی ارزشیابی	مؤلفه‌های اصلی	حیطه ارزشیابی
5 نمره	چک‌لیست مهارت، DOPS، OSCE، بررسی فعالیت‌های بالینی ثبت‌شده (مانند لاگ‌بوک)	انجام صحیح مهارت‌های مورد انتظار دوره، رعایت استانداردهای انجام کار، ایمنی بیمار، کنترل عفونت، استفاده صحیح از تجهیزات، دقت و تسلط در اجرای مهارت‌ها	۱. مهارت‌های عملی بالینی
7 نمره	مشاهده مستقیم استاد، فرم ارزشیابی عملکرد بالینی، ارائه و تحلیل مورد بالینی، Mini-CEX	ارزیابی جامع بیمار و جمع‌آوری داده‌ها، تحلیل اطلاعات و شناسایی مشکلات بیمار، استفاده از فرایند پرستاری، اولویت‌بندی نیازهای بیمار، برنامه‌ریزی و اجرای مراقبت، ارزشیابی پیامدهای مراقبتی، تصمیم‌گیری و قضاوت بالینی	۲. عملکرد بالینی
4 نمره	آزمون کتبی ورودی 1 تا 2 نمره، آزمون کتبی پایان کارآموزی 2 تا 3 نمره (آزمون کتبی مبتنی بر مورد (Case-based)/ مبتنی بر سناریو)	دانش مرتبط با مراقبت، ارتباط دانش نظری با اقدامات بالینی، تحلیل شرایط بیمار، حل مسئله و تصمیم‌گیری مبتنی بر شواهد	۳. دانش و استدلال بالینی
4 نمره	مشاهده مستمر استاد، بازخورد و ارزیابی رفتار حرفه‌ای	مسئولیت‌پذیری، ارتباط حرفه‌ای با بیمار و تیم درمان، رعایت حقوق بیمار، محرمانگی، پاسخگویی، کار تیمی و رفتار حرفه‌ای	۴. حرفه‌ای‌گری و اخلاق حرفه‌ای
۲۰ نمره			جمع کل

سیاست‌ها و قوانین دوره

- رعایت آیین‌نامه رفتار و پوشش حرفه‌ای دانشجویان (مناسب بودن لباس اعم از روپوش، مقنعه و شلوار، کوتاه و بدون لاک و کاشت بودن ناخن‌ها، نداشتن آرایش غلیظ و ...) و کدهای اخلاق حرفه‌ای پرستاری در تمام مدت دوره الزامی است.
- دانشجویان موظف‌اند رأس ساعت ۷:۳۰ در بخش حضور یافته و تا ساعت ۱۲:۳۰ حضور فعال داشته باشند.
- تأخیر بیش از ۲۰ دقیقه تخلف محسوب شده و استاد/مربی می‌تواند ضمن حضور دانشجو، آن روز را غیبت محسوب نماید.
- مدت استراحت روزانه ۲۰ تا ۳۰ دقیقه در فضای داخل بیمارستان بوده و زمان آن با هماهنگی استاد/مربی تعیین می‌شود.
- غیبت غیرمجاز بیش از ۱۰/۱ واحد موجب ثبت نمره صفر خواهد شد. در صورت غیبت مجاز بیش از ۱۰/۱ واحد، دانشجو موظف است در موعد حذف اضطراری، واحد را حذف نماید.
- به ازای هر غیبت غیرمجاز کمتر از ۱۰/۱ واحد، ۲ نمره از نمره بر مبنای ۲۰ کسر و کارآموزی به میزان دو برابر مدت غیبت جبران می‌شود.
- به ازای هر غیبت مجاز کمتر از ۱۰/۱ واحد، کارآموزی به میزان برابر مدت غیبت جبران خواهد شد.
- خروج از بخش بدون اجازه استاد/مربی ممنوع است.

- استفاده از اتیکت عکس‌دار با آرم دانشگاه علوم پزشکی اصفهان و رعایت آراستگی حرفه‌ای از نظر تمیز و مرتب بودن لباسها الزامی است.
- استفاده نامناسب از تلفن همراه و عکاسی یا فیلم‌برداری از بیمار، پرونده و محیط بالینی بدون مجوز ممنوع است.
- دانشجویان موظفاند فعالیت‌های بالینی خود را حداکثر ظرف یک هفته پس از اتمام کارآموزی در سامانه طبیب به نشانی portfolio.mui.ac.ir ثبت نمایند.
- در صورت نیاز به برگزاری راند آموزشی/ بالینی، حداکثر یک ساعت، ترجیحاً در ابتدا یا انتهای روز کارآموزی، به این فعالیت اختصاص می‌یابد و بخش عمده زمان کارآموزی به فعالیت‌های بالینی و یادگیری در محیط بالین اختصاص داده می‌شود.

شرح وظایف فراگیران

فراگیران موظفاند کلیه قوانین، مقررات و ضوابط آموزشی، درمانی و حرفه‌ای دوره و محیط بالینی را رعایت نموده و وظایف زیر را انجام دهند:

- حقوق و کرامت بیمار، محرمانگی اطلاعات، ایمنی بیمار، کنترل عفونت و بهداشت دست را رعایت نمایند.
- اقدامات بالینی را در حدود صلاحیت دانشجویی و تحت نظارت استاد/مربی انجام دهند.
- در برخورد با بیمار، همراه بیمار، استاد/مربی و کارکنان بخش، رفتار حرفه‌ای و احترام متقابل را رعایت نمایند.
- در فعالیت‌های بالینی محوله مشارکت فعال داشته و مسئولیت‌های آموزشی و حرفه‌ای خود را مطابق برنامه دوره انجام دهند.

منابع اصلی:

1. Tapan Parikh, and Mina K. Dulcan,., Study Guide to Child and Adolescent Psychiatry, Second Edition. American psychiatric association publishing. 2023.

واقعی س، بزازکاهانی ح، ربانی ج. روانپرستاری کودک و نوجوان. تهران: نشر اندیشه رفیع ۱۴۰۲.

تشکری اشرف. ارزیابی روانپزشکی کودکان و نوجوانان. تهران: نشر طبیب. 1391.

* منابع پیشنهادی برای مطالعه بیشتر:

دیوید ال. کی، مورین ای. موننگمری استفن. بهداشت روانی و روانپزشکی کودک و نوجوان. مترجم اسکندری محمدرضا. تهران.

انتشارات ارجمند. 1398.

کارولین اس. شرودر، بتی ان. گوردون. سنجش و درمان مشکلات دوران کودکی. ترجمه مهرداد فیروز بخت. چاپ سوم. تهران.

انتشارات دانژه. 1401.

رضایی فرزین. ترجمه خلاصه روانپزشکی علوم رفتاری - روانپزشکی بالینی. کاپلان هارولدو سادوک بنیامین. جلد سوم. تهران.

اهداف رفتاری مورد انتظار در بخش روانپزشکی کودکان

اهداف رفتاری	تاریخ
انجام مصاحبه مقدماتی با والدین و کودک با رویکرد همدلانه و رعایت حریم خصوصی و اخذ رضایت آگاهانه.	روز اول
مشاهده و ثبت دقیق رفتارهای بالینی کودک به صورت بی طرفانه و گزارش شفاهی یافته ها در راند صبحگاهی.	روز دوم
اجرای ارزیابی جامع روان پرستاری و تکمیل فرم های استاندارد با استفاده از ابزارهای سنجش معتبر.	روز سوم
تدوین تشخیص های پرستاری و طراحی برنامه مراقبتی اولیه بر اساس اولویت بندی مشکلات شناسایی شده.	روز چهارم
اجرای مداخلات مبتنی بر شواهد و مدیریت بحران های رفتاری با رعایت پروتکل های ایمنی و حفظ کرامت بیمار.	روز پنجم
ارائه آموزش روانی مؤثر به خانواده با لحنی توانمندساز و پاسخگویی صبورانه به نگرانی های آنها.	روز ششم
مدیریت شرایط اورژانسی با حفظ خونسردی و هماهنگی مؤثر با تیم درمان.	روز هفتم
ارزشیابی مجدد اثربخشی مداخلات و تنظیم برنامه مراقبتی اصلاح شده بر اساس شواهد علمی.	روز هشتم
ارائه جامع کیس بالینی در کنفرانس تیمی و مستندسازی منابع علمی مورد استفاده.	روز نهم
تکمیل گزارش نهایی کارآموزی و تنظیم برنامه مراقبتی منزل با مشارکت فعال خانواده	روز دهم

شرح، تعداد و سطح فعالیت های کارآموزی

تعداد و سطح فعالیت				شرح فعالیت	
مستقل	با نظارت	با کمک	مشاهده گر	عنوان فعالیت	ردیف
مورد 2	مورد 2	مورد 2	مورد 1	انجام مصاحبه تشخیصی اولیه با کودک و خانواده	1
مورد 2	مورد 3	مورد 2	مورد 1	تکمیل فرم های ارزیابی روان پرستاری و ابزارهای سنجش استاندارد	2
مورد 2	مورد 4	مورد 2	----	تدوین تشخیص های پرستاری و برنامه مراقبتی	3
مورد 2	مورد 4	مورد 2	----	اجرای مداخلات پرستاری	4
مورد 2	مورد 2	مورد 2	مورد 1	ارائه آموزش روانی به خانواده و کودک/نوجوان	5
مورد 3	مورد 5	----	----	شرکت در راندهای بالینی و گزارش دهی شفاهی	6
مورد 1	مورد 1	----	----	ارائه کیس در کنفرانس تیمی و ژورنال کلاب	7
مورد 4	مورد 2	مورد 1	----	مستندسازی پرونده و تکمیل گزارشات پرستاری	8
مورد 1	مورد 1	مورد 1	-----	تنظیم برنامه ترخیص و پیگیری مراقبت در منزل	9

